

STOCKHOLM GÖTEBORG BORÅS JÖNKÖPING HELSINGBORG

PRESSINFORMATION 2008-08-31

Sameby stämmer svenska staten och kräver 17 miljoner kronor i skadestånd på grund av att mark upplåtits till norska samer.

Bakgrund

Talma sameby är en av Sveriges nordligaste samebyar och driver renskötsel norr om Torneträsk. Talma samebys traditionella renbetesområde sträcker sig dock även in i Norge, ända ut till den norska kusten.

Samernas flyttningar över riksgränsen har allt sedan gränsdragningen mellan Sverige och Norge 1751 reglerats i olika mellanstatliga traktat. Först i Lappkodicillen och sedan, vid sidan av kodicillen, genom olika renbeteskonventioner från 1883 fram till den senaste som började gälla 1972 (Renbeteskonventionen). Konventionen från 1972 löpte ut den 1 maj 2002, men förlängdes med tre år fram till och med den sista april 2005.

Talma sameby har, genom de olika konventionerna, inte bara tvingats avstå från i princip alla sina traditionella sedvanerättsområden i Norge, utan också från viktiga betesområden i Sverige, till förmån för norsk renskötsel. Detta har inneburit att de naturliga förutsättningarna för att kunna bedriva renskötsel inom Talma sameby nästintill gått förlorade eller i vart fall blivit mycket begränsade.

I nuläget förhandlar staterna med varandra om det gränsöverskridande renbetet, men de har ännu inte kunnat enas om en ny konvention. Ett förslag har emellertid

presenterats av den svenska förhandlingsgruppen för Talma sameby. Trots att samebyn tydligt angett att den inte önskar någon ny konvention och att byn inte kommer att acceptera att renskötselrätten återigen inskränks på svensk eller norsk sida av riksgränsen, innebär förslaget att områden på båda sidor av gränsen går förlorade för samebyn. Talma sameby har även meddelat förhandlingsgruppen att samebyn inte anser att gruppen eller svenska staten är behörig att förhandla om samebyns renskötselrätt.

Skadeståndskravet

Det finns en lag som reglerar förlängningen av Renbeteskonventionen, (lag (2002:88) med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbete; 1972:114). Enligt den lagen har Talma sameby rätt till ersättning från staten för skada och olägenhet på svenskt område som samebyn lider, med hänsyn till tidigare rätt till renskötsel.

Renskötselrätten omfattas dessutom av egendomsskyddet i 2 kap 18 § regeringsformen och i artikel 1 till tilläggsprotokoll 1 till Europakonventionen. Eftersom inte Renbeteskonventionen tillgodogör angelägna allmänna intressen får inte ingrepp i Talma samebys renskötselrätt förekomma. Konventionsbrott har förorsakat Talma sameby allvarlig skada som samebyn har rätt till ersättning för från staten.

Den skada som Talma sameby begär ersättning för har uppkommit på svenskt område och orsakats av att det upplåtits rätt till renbete för norska samer inom Talma samebys renbetesområde. Skadan uppgår till totalt ca 17 miljoner kronor och avser tiden efter den 20 april 2002. De största skadeståndsposterna avser fördyrad bevakning, men en principiellt viktig ersättningspost är ersättning för förlust av de faktiska konventionsområdena.

Talma samebys skrift till tingsrätten **bifogas**.

Kontaktuppgifter

Vid eventuella frågor är ni välkomna att kontakta advokat Camilla Wikland, Gärde Wesslau Advokatbyrå, på 031-10 76 11, 0733-66 40 90 alternativt på camilla.wikland@garde.se

Kontaktpersoner i samebyn är Lars-Jon Allas, 070-58 230 57, och Lillemor Baer, 070-65 23 057.

Gärde Wesslau Advokatbyrå
Kungstorget 2
411 17 Göteborg
www.garde.se